

Conciones, Siue Conceptvs Theologici Ac Praedicabiles, In Omnes Totivs Anni Dominicas

Opvs Novvm Figvris, Allegoriis, Similibvs Ex Sacris profanisq[ue]
Scriptoribus plenißimum, cum occurrentium fidei controuersiarum
tractatione.

Besse, Pierre de

Coloniae Agrippinae, 1620

Fer[ia] IV. Post Domin[icam] IV. Qvadragesimæ.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56314)

stius Isaias: *Requiescet super eum spiritus Domini, spiritus sapientia & intellectus, spiritus consilii & fortitudinis*: perinde ac si dicere voluissent: Noli o munde, si in Messia tuo tantam à pueris scientiam notes, si tanta eum ab incunabulis doctrina præditum videas, obstupescere; Erit enim ipse velut quidam thesaurus omnium diuitiarum Dei, ac de omni scientiarum genere loqui ac disserere poterit. Ingens igitur temeritas est, ne dicam dementia ac vesania, amplius quærere: *Quomodo hic literas scit cum non didicerit?*

Tu enim omnia nouisti Domine mi Redemptor, & nihil est quod te fugiat. In quantum namque Deus es, tantum nosti, quantum Pater, itaque scientia tua infinita est vt Patris, eadem est quæ Patris, eiusdem natura. In quantum vero homo es, ac simul comprehensor omnium rerum iam inde ab incunabulis scientiam habuisti in ipso sacro virginis utero Doctor factus es, eandem habens scientiam, quam ipsi Angeli, Throni, ac Seraphini in cælo: si vero te vt viatorem inuenimus, nihil lane erit, q̄ te ignorare deprehendemus; imo vero te scientiam habere, q̄ à primo cõceptionis momẽto ad eum plane modum tibi fuerit infusa, quo eiusdem species Angelis, Adamo, ac Salomoni, & plurimis aliis infusa fuerunt, comperimus: omnia deniq; mi redemptor, Saluator, Deus meus & omnia te perspecta habere. Quamobrem non sine iniuria hanc tibi hodie calumniã Pharisaei impingunt, petentes vnde nam hæc scientia tibi fuerit infusa, quippe qui eam iam inde à natiuitate habueris. Equidem iam non miror, legem tuam nullo vnquam errore fõdatam esse, sed cæteras è contra leges erroris coarguere: non miror doctrinã tuam sine vllis ineptiis, commentis & deliriis esse, sed veritate plenissimam, & vt maxime fidelem: cum tu qui omnia nosti, & quem nullum latet secretum, hanc nos doctrinam docendo errare nequieris. Quare, o Deus vere, Deus veritatis plenissime, hanc nobis gratiam concede, vt ita miracula admirari, ac tam inuiolate sanctam tuam doctrinam seruare possimus, vt in nobis meriti loco esse queat, quo aliquando illud diuinæ tuæ essentiæ speculum in suprema

beatitudine conspiciere possimus. Amen.

FER. IV. POST DOMIN. IV.

QUADRAGESIMÆ.

Partitio.

I. De anima obccatione.

II. De caco nato.

III. De caco illuminato.

Præteriens Iesus vidit hominem cacum à natiuitate. IOAN. 9.

FIGVRA.

IVSTVS ille Tobias cum visu orbarus esset, nouo quodam genere per Angelum Raphaelem, idque felle piscis, quem Angelus in via repererat, visum & oculos recuperavit: licet id ipsum remedium magis iisdem obfuturum videretur. At nobiliorem oculorum persanationem, in Euangelio hodierno contemplan. Hic enim cacum natum video, lumen oculorum per Angelum testamenti, id est Iesum Christum, qui eis non felle piscis adhibuit sed lutum, quod felle magis eisdem contrarium erat, recuperantem. O omnium miraculorum maximum! o meditationem cui nulla vnquam similis in mundo extitit! Quam vt dignitate auditoribus hic congregatis aperire queam, Spiritus tui paracleti Domine, ac beatissima Virgo magni illius Medici Mater solitum mihi auxilium quaeso ne deeges: quamobrem angelica te salutatione cõpellabimus:

AVE MARIA.

Doctus iuxta ac pius Ioannes Climacus dicere solebat, primam ac maximam dæmonum animarum exitio inuigilantium curam esse, oculos mentis eruere, animamque penitus occæcare: quamdiu enim lumen illud cæleste, ac fax illa spiritalis per eod-

dem intrat: directores illi & prædones virtutum; gratiarum, ac meritorum thesauros diripere vel auferre nequeunt. Ac merito quidem & vere, equidem in eius conforma- tionem, vir sancte, figuras ex Sacris literis depromam. Philistæi Sampsonem in vinculis tenentes, prius excæcatum interemerunt. Nabuchodonosor quoque Sedechiæ Regi Iuda oculos iussit erui. Ad eundem modum & tibi, ô anima, quando in dæmonum manus incidere te contigerit, oculi statim e- ruuntur. Hæc scilicet sunt stratagemata ac versutiæ Diaboli, vt quo animas in extre- mam perniciem deiciat, oculos eis euellat, qui cum amissi fuerint, mirum est, in quas non miseræ illæ voragines ac præcipitia concidant.

Exod. 16. Hem! quænam Pharaonis regis cæcitas fuit, vt ipsa vltro rubri maris vndis sese im- merserit, nec videre quid ageret, potuerit? 4. Reg. 11. Quænam etiam cæcitas fuit Davidis, vt ad enorme adulterium cruentum etiam homi- cidium adiunxerit? Ecquæ fuit illa caligo Salomonis, vt qui adeo sapiens erat, quiq; Deo tam superbum ac splendidum templum construxerat, fœmineis incantationibus & verbis dementatus, earumque amoribus ir- retitus, idolis sacrificia immolaret? Ita & diaboli animas quas excæcarunt, ducere & rapere, quocunq; libitum fuerit consue- uere. Cuius rei egregium in libris Regum exemplum habemus. Cum Dominus ad E- lisiæi preces milites Regis Syriæ, qui cum populo Israel bellum gerebat, visu orbasset, eos Propheta Samariam deduxit: quo cum peruenissent, & oculis sibi redditis in me- dio hostium sese versari conspicerent, adeo cõsternati sunt, vt præ timore in terram fue- rint collapsi. Ad eundem modum, ô anima, cum suo te fascino Dæmones dementarunt, quo te cumque voluerint, ducunt per me- dia vitia, per voluptates, imo ad medium vsque inferorum: vbi si hanc tibi Deus gra- tiam præstaret, vt oculi tibi aperirentur, non dubium, quin te dæmonibus plurimis cir- cumdatum intuereris.

Exod. 16. Inter plagas, quas Deus Ægyptiis immi- sit, non sane postrema fuit densa illa ac pal- pabilis tenebrarum caligo: quippe quæ ad- Tom. 1. Bessai Quadrage.

eo spissæ fuere, vt se mutuo domestici ac vi- cini agnoscere non possent. Ita quoque om- nium, quæ animæ accidere calamitates possunt, maximas censeo esse tenebras quas peccatum afferre consuevit: sunt omnium, quæ animæ infligi queunt vulnerum grauif- simum: atque cæ interdum adeo spissæ, vt præ densitate propriam ipsa calamitatem vi- dere non possit. Hic David Rex tetra hac noctis vmbra circumfusus, gratiæ lumē ge- mebundus ac suspirans postulabat, *Emitte lucem tuam, & veritatem tuam*: Perinde ac si dicere voluisset, tanto iam tempore, Dõmi- ne, densæ illæ peccati nubes animam meam obsederunt, à tanto iam tempore solem gra- tiæ non vidi, da igitur vt lumen videre que- am: Ægyptiæ quidem tenebræ triduanæ tã- tum fuere, Ionas quoque tantum triduo in ventre ceti deliruit, Tobias etiam non diu in cæcitate versatus est, & ego miser inte- grum iam propemodum annum, in tenebris & obscuritate viuo. Quare tempus est, Do- mine, vt rutilans ille vultus tui sol oculis ef- fulgeat aut saltem gratiæ tuæ lumen mihi illuceat. *Emitte lucem tuam, &c.* Scio quid- em, Auditores per eadem hæc verba, ora- tionem intelligi posse, qua David Messiæ ex- spectati aduentum à Deo postulauit: quippe qui lux mundi futurus erat, quique de se ipse postmodum dixerit, *Ego sum lux mundi*, & lumen de lumine, vt ait S. Athanas. ar non displicet mihi prior illa explicatio, eamque materię de qua hic agitur, conuenientiorem iudico.

Quid ais David, peccatumne igitur ani- mas excæcat? Haud dubie. Expertus id fue- rat miser ille Rex, qui peccato commisso in tanta cæcitate versabatur, vt quid ageret, & quo pergeret nesciret, *Quis hoc ait? de se ipse confiteretur: Notam fac mihi viam in qua ambulem*, dicere vult. Eheu Domine adeo peccata me excæcarunt, vt nihil penitus vi- deam: adulterium hoc & homicidium, tan- tas oculis tenebras offuderunt, vt quo in- cedam nesciam; sis igitur dux meus, tu me conducas, animamque gratiæ tuæ face illu- mina.

Ipsè denique diabolus tenebras oculis of- fundit, qui propterea Princeps tenebrarum nomi-

Psalm. 42.

Ioan. 9.

Psalm. 1.

Peccata Davidi re- gi oculos eripuerat.

Ggg

nomi-

nominatur quod D. Ioan. in Apocalypsi egregie demonstrat: Videbar ille namque duos Angelos phialas in manibus habentes quorum vnus cum phiala super regnum bestiarum, id est, super mundum effudit, *statim factum est regnum tenebrosum.*, & totus mundus tenebris inuolutus fuit: alter vero diem adduxit, ac lumen secum detulit. Quid hæc sibi ænigmata, & inuolucra volunt? aliud nihil, quam Satanam, prauum illum Angelum, statim ac Phialam peccati in animæ regnum effuderit, Cymmerias ei tenebras afferte: ac per alium Luciferum sc. Deum ipsum designari; qui gratiæ lumen effudit ac diem inducit. Nemo sese amplius in hoc emblemate explicando torqueat, genuina eius namque interpretatio in hodierno Evangelio latitat. Videas namque hic duos Angelos, vnum prauum, diabolum scilicet, phialam, id est tenebras misero huic homini offudisse, eumque à primo natiuitatis suæ tempore excæcasse: alterum vero, Angelum Testamenti, Iesum Christum, ei lumen restituere, ac diem oculis eius inducere. Primo de cæco aliquid dicamus, ac deinde de eius sanatione, & in his duobus velut in cardine ostium, nostra voluetur concio.

II.

Cæcitas hæc denotat hominem in peccato conceptum.

Omnes qui sine Baptismo moriuntur, nunquam Dei essentiam valent intueri.

Quod ad primum igitur pertinet, cæcus hic natus ipse homo est in peccato originis conceptus, quam à Deo per lutum Sacramentorum ac lauacrum Baptismi sanatus est, ac visum recuperauit. Omnes, pro dolor! strabi, lusciosi, cæci sumus, idque à prima natiuitatis hora, quippe qui matris utero tenebris offusi, oculosque humoribus distillantibus ac lippitudine grauatos habentes egredimur: ita ut nisi cælestis ille Empyricus ac summus ille Ophthalmicus manum adhiberet, numquam cælum, aut iustitiæ solem intueri possimus. An non vos, ô anima innocuæ, quæ in limbo apud inferos detinentur,

Quas dulcis vita exsortes, Et ab ubere raptos.

Absulit æra dies?

certissimum est, nunquam in diuinæ essentia conspectum venturas, cum sine baptismo, qui tenebras dispellit, hinc emigrastis? Quemadmodum enim verissimum est eos, qui in lege Moyse octaua die non circumci-

debantur, beatitudine fuisse in æternum priuatos: ita quoque certo certius est, eos qui in lege gratiæ sine baptismo hinc decedunt, idem salutis discrimen subire. O infelix ac nefandum peccatum originis, redolent hæc & spirant etiamnum peruersitatem tuam! ô omnium infelix Adam, sunt hæc in fortuna, quæ ad nos hæreditariè iure deuoluuntur; desperate Satan, sunt hæc adhuc malitiæ inuidiæque tuæ indicia!

Vt porro melius, Auditores, generalem hanc cæcitatem intelligere queatis, scindum est primum parentem nostrum Adam, statim à creatione sua, in peccatum misere prolapsus esse, nosque omnes eodè simul inuoluisse, quippe qui humanæ naturæ caput & origo erat: adeo ut vix nati simus, quin statim peccati huius rei constituamur, ac sine dubio ob id vnicum in æternum castigandi simus (quod dogmati tuo repugnat Pelagi) ac proinde sine gratiæ, & ideo in tenebris viuentes. Hinc bene mihi Paulus scripsisse visus est, dum ait: *Sumus natura omnes filij iræ?* à primo scilicet natiuitatis die aduersus Deum arma gerimus, & ipse vicissim nobis bellum indicit, nosque omnes sibi inimicos arbitratur. Et quoniam Adam, in quo omnes peccauerunt, peccando eodem nos peccato inuoluit: hinc etiam Reges in mundum hunc prodeuntes eadem labe inquinati sunt: testem aduoco ipsum Regem & vatem qui de se ait: *Et in peccatis concepit mater mea.*

Quid ad hæc vos ô sacri interpretes, Ecclesiæ que Doctores, *Non solum eius exemplo peccauerunt, sed omnes vnus homo fuerunt,* ait diuus Augustinus: Stultum est inquit, dicere, solum eius exemplo nos peccare: constat enim Adamum omnium nostrum personam gessisse atque omnes sub eo tum, veluti sub pileo comprehensos, & omnes vnius loco fuisse, & vnum omnium figuram representasse. Quid vero te Ambrosii? quid tibi viderit, quæ tua opinio est? *Manifestum est in Adamo omnes peccasse, quasi in massa: Et in quo peccauerunt etiam hi, qui de ligno non comederunt,* ait D. Ioannes Chrysostomus. Anselm. vero: *Omnes in illo peccauerunt quia quando ipse peccauit, omnes in illo erant.*

Atque.

Atque hæc est communis Ecclesiæ sententia, atque omnium omnino fidelium opinio.

Omnis in Adamo interpretatiue comprehendebantur.

Eramus, ut vestra ego phrasi loquar Theologi, interpretatiue omnes in Adamo comprehensi, & omnes & singuli ei quodammodo procuracionem absolutam delegaueramus, quo promiseramus ratum nos habituros, quidquid nostri causa acturus esset, & eandem cum ipso fortunam subire paratos fore. Si enim omnes Deus homines, qui ab initio mundi hæc tenus fuerunt, & modo sunt, & sequentibus temporibus usque ad mundi finem futuri sunt, in paradiso post Adami creationem cōuocasset, & hoc eos oratione compellasset: O vos omnes qui huc conuenistis audite; Ecce Adamum hunc quem videtis vobis ducem constitui, hunc omnem vestrum caput esse volui, omnibus eum numeris & partibus perfecti, omnia illa arma quæ necessaria futura videbantur tradidi, adeo ut nihil ei ad munimentum deesse videatur. Mentem eius omni scientiarum genere insigniui, voluntati eius gratiam abundantissime infudi: dedi adhuc ei iustitiam quandam originalem, quæ partes inferiores refrænabit, affectus ebullientes compescet, rebelles animi motus cohibebit, eosque rationi obsequentes reddet. Ea tamen cōditione & lege, si homines, ut si dux vester & antecessor in illo innocentia statu perseveret, meque honore & debito cultu prosequatur, immortalis futurus sit, omnis calamitatis & ærumnarum expers, & ego eum cum tota posteritate æterna beatitudine sim cumulaturus: At si ingratus sui que oblitus aduersum me insurgat, meamque voluntatem contempnat, eiusdem vos criminis rei sitis futuri, ac proinde eodem supplicii genere damnandi, eandem mortis viam ingressuri. Quid vobis de his videtur? anne hoc vinculo innodari vultis, eandemque obligationem subire, hisne conditionibus subscribere?

Quid ipsi interpretatiue significet.

Omnium Doctorum opinio est omnes sine dubio, si res ad viuum fuisset peracta, assensuros sine dubio fuisse dicentes: Paratum cor nostrum Domine, paratum, eandem fortunam, quam dux noster subit, etiam expe-

riiri, eisdem corpus periculis, quibus ille sum, exponere. Videte igitur quomodo voluntas nostra, & consensus interpretatiue consensisse dicatur, & quomodo omnes interpretatiue in Adamo comprehensi fuisse intelligantur.

Frustra igitur est Pelagiane, cum ais, omne peccatum debere esse voluntarium, ac proinde paruulos, qui nunquam voluntate aut ratione vsi sunt nullius peccati culpam teneri. Sed sufficit, id voluntate alterius ratum habitum, qualis voluntas Adami fuit, quæ interpretatiue simul & nostra. Ezechiel quidem Propheta videtur hic aliqua nobis ratione aduersari, in quo exponendo sese veteres omnes mirum in modum torserunt; cum ait: *Filius non portabit iniquitatem patris.* Sexcentas huius loci expositiones afferre queam: at quam modo offeram omnium mihi potissima visa est; nimirum, de peccato actuali, quod in ipso agente terminatur, nec ad alios procedit, hoc debere intelligi non vero de peccato originis, quod magni huius corporis, humanæ videlicet naturæ, caput corrumpendo & vitiando, nos omnes, qui eiusdem capitis membra sumus, eadem opera vitiat & corrumpit. Quem admodum enim cum fons & vena contagio aliquo infecta est, omnes eius riuus quamprimum de luce participant: sic & cum Adam omnium mortalium fons & origo, peccato veluti lethifero veneno infectus fuit, necesse fuit & nos, qui instar riuulorum ex eo derivamur, veneno ac tabe, iam inde à matris utero, infici.

Sufficit peccatum paruulorum voluntarium esse voluntate aliena.

Ezech. 18.

Ecce proferam huiusce rei figuras. Cum omnes filii Iob apud fratrem primogenitum simul pranderent, ac splendide epularentur; ecce vehemens quidam turbo à deserto veniens, magno impetu & fragore, quatuor domus angulos concussit, & ad terram prostravit, omnesque simul discumbentes, vniuersam scilicet Iob sobolem cōmuni ruina inuoluit. Eheu! nos nos inquam, filii magni illius Iobi cælestis sumus, quem quotidie patris nomine compellamus, dicentes: *Pater noster qui es in calis.* Qui cum olim in domo fratris nostri primogeniti, Adami scilicet iucunde in deliciis Paradisiacis

simul epularemur; ecce tibi subito peccati ventum ab infernali latere proruentem, qui tanto impetu quatuor voluntatis nostræ angulos concussit, vt eam ad terram prostrauerit, & omnes ruderibus inuoluerit, & sub iisdem sepelierit. Hic ô Pater æterne, ô Iob cœlestis, filios tuos carissimos amisti.

Gen. 10.

Videamus quid in diluuiò contigerit. Referunt sacræ literæ aquas adeo densas, & vndas adeo vehementes, vt solus Noë cum Arca fuerit saluatus, cæteri omnes terræ incolæ aquis immerfi, misere perierint. Idem omnino in peccato originali fieri videmus. Huiusmodi namque ac tam vehemens eius diluuium fuit, vt omnes quotquot ab Adam continua successione descenderunt, in eo merfi fuerint, ac solus Iesus Christus, Noë noster, & arca sanctificationis eius, Maria scilicet Deipara, incolumes enatarint.

Ios. 6.

In direptione excidioq; Ierichuntis, sola domus ac familia Raab meretricis incolumis permansit, cætera omnia ad terram prostrata ac solo æquata sunt. In conflagratione quoq; Sodomæ ac Gomorrhæ, sola familia Loth incendio erepta fuit, reliqui omnes fulmine & sulphure consumpti, spectaculum diuini furoris exitere. Insignes profecto figuræ. Ita quoque in vniuersali humanæ naturæ excidio, quod peccatum originale inuexit, sola Deiparæ Virginis anima, velut altera domus Raab, incolumis seruata fuit: & in crudeli illa naturæ Sodomiticæ conflagratione, eadem quoque Virgo, vera iusti illius Loth vxor, sola, peccati originalis flammis & incendio erepta fuit, cæteris omnibus in fauillam & cinerem redactis.

4. Reg. 5.

Giezi seruus Elizai, Prophetæ, propter vnum Simoniam peccatum, ob argentum & munera à Naaman Syro accepta, leprosus factus est, & omnes posteri eius, dixerat nempe ei propheta: *Lepra Naaman adhærebit tibi: Et semini tuo vsque in sempiternum.* Ad eundem modum Adam, summi illius Prophetarum regis seruus, propter vnum à se in Paradiso sacrilegium commissum, vitium comedendo pomum, leprosus factus est, & peccatis contaminatus, morti, æru-

mnis, morbis cum omni sua posteritate adiudicatus. An non vobis vere mirandæ hæ figuræ videntur? aut non potius vobiscum taciti demiramini, quæ mala peccatum originale secum trahat?

Ipsa quidem eclipsis, quæ Domini passionem contigit, quæque vniuersam terræ superficiem tenebris ad tres horas cooperuit, mirabilis extitit: at eclipsis, cuius peccatum originale in paradiso causa extiterat, longe horribilior fuit, cum nimirum Adamo propter peccatum suum moriente, tenebræ super totam naturam humanam factæ sunt, quæ plusquam quatuor annorum milibus durauêre, vt vix etiam hodie claresolem possimus intueri. Eheu peccatum, merum nihiles, & aliud nihil quam quædam priuatio, & tamen tantum mali affers, tu nos paradiso excludis, ad tartarum deturbas, Angelorum consortio priuas, ab eorumque societate separas, dæmonum vero socios reddis. Tu es lapillus ille, qui ad pedes fragilitatis Adami deuolutus, ingentem illam generis humani statuam, quæ caput aureum, id est, iustitiam originalem habebat, comminuisti, & in puluêre ac cinerem redegisti. Tu es ille pisciculus remora nuncupatus, qui vastam illam humanæ naturæ nauim, in gratiarum pelago feliciter nauigantem, sistis, ac naufragium pati cogis.

Dicere soletis Philosophi solem deliquium pati non posse, quod octuagies ter ram magnitudine superet: dicitis etiam stellas, quæ in firmamento sunt, ab eclipsi immunes esse, quod nimis à terra remotæ sint, Sanctos eiusque vmbra ad eas vsque nequeat pertingere: Videte tamen vt hic ipsum originale peccatum, quod in sese nihil est, solem quendam, qui magnitudine infinitus est, ad deliquium cogat, obscuret, auferat, ac nos ipsos visione Dei ac sanctissimæ Trinitatis priuet; quin & ipsos Sanctos & Angelos, qui instar siderum effulgent, lumine, quo non videantur, priuet, itaque nos excæcet, vt eosdem videre non possimus, nisi magnus ille opifex nobis oculos aperiret, vt hodie huic cæco nato aperuit. O rem nouam! ô paradoxa inaudita! ô cæcitate pertimescendâ! ipsi quin etiam Apostoli rem dem-

demirati, Domine, aiunt, quis peccauit, hic, an parentes eius ut cæcus nasceretur? prob! ô discipuli quâtas difficultates referatis? Intra stis hic materiam de peccato originali, scire vultis, num filii parentum delicta luere debeant, putaris, omnes miseras & calamitates, quæ nobis incidunt, à peccato originem sumere, & ab eodem proficisci? Erratis profecto, erratis; audite quomodo vobis respondeat Deus: *Neque ille, neque parentes peccauerunt, ut cæcus fieret, sed ut manifestaretur gloria Dei*: Certum est enim, Deum tribulationes immittere, vel ut gloriam eandem remouendo declaret, vel ut hoc loco factum videmus; vel ut iustos probet, & eorum patientiam exerceat, quomodo cum viro sanctissimo Iob, eum persequendo; cum Tobia, ei visum auferendo; cum Iosepho, eum diuendi patiente, egit: cum nullum tamen peccatum commississent, ob quod eis huiusmodi mala infligeret, sed e contra sanctissime semper vixissent.

Desinant igitur maleuoli & virulenti homines perperam de aliis, cum eos ærumnis & afflictionibus oppressos vident, iudicare: sunt hæc sapissime benedictiones, ac certissima prædestinationis argumenta. Sæpe tamen contingit, ut quæ nobis calamitates eueniunt, à peccatis prioribus originem sumant, ac sæpe etiam Deus filios ob parentum delicta castiget: cuius euidentis testimonium in veteri Testamento legimus dum scribitur, *puniens peccata patrum in filios, usque in tertiam & quartam generationem*. Quid ais, ô Moyse, adeone Deum vindictæ audium putas, ut a uorum peccata in fundo quartæ generationis excuiat, & tum primum puniat, cum memoria illorum pene euauerit. Et sane ita seres habet. Ad hunc quippe modum filii Giezi lepi à percussis sunt, propter auaritiam & cupiditatem parentis: ita & posteritas Cham peccatum patris luit: sic & puer qui ex Bethsabæe natus erat, in paterni adulterii castigationem, mortuus est.

Peccatū
ut pluri-
mum ma-
lorū no-

Et sane è peccato ut plurimum mala, quæ nobis accidunt, promanare solent: per id namque video diluuium super vniuersam terræ faciem venisse: peccatum, pestem

illam, qua septuaginta hominum millia in bis acciregno Iuda extincta sunt, inuexit: miramentum Ionam virum sanctissimum tempesta-
causa est. te quassatum, quassauit peccatum; miramini 2. Reg. 24. Apostolos in medio mari naufragium perlon. 2. timescere, causa fuit Iudæ peccatum: mira-
Matt. 8. mur denique tot mala, quibus Ægyptii tum Exod. 9. 10. domi, tum in mari rubro afflicti sunt, vnius Pharaonis imputanda sunt peccatis. Postremo ipsi quoque veteres peccatum semper bellorum, ærumnarum, & infortuniorum originem & seminatium, & sanc-
iure meritissimo, appellarunt. Eius sententia in primis regina Esther fuit, quæ cum
Esth. 4. sceleratum Aman in necem & perniciem Iudæorum conspirasse cerneret, suspirans & lacrymans ad Dominum ait: *Peccavi in conspectu tuo ideo traditi sumus in manus inimicorum nostrorum*. Idem etiam sanctus ille
Tob. 3. senex Tobias confessus est, dum ciues suos in Niniuem à Salmanazaro Assyriorum rege captiuos abduci videret. *Quia non obediimus tibi, traditi sumus in direptionem, & captiuitatem, & mortem*. Plurane testimonia desideratis? Agmen claudat ipse Daniel, qui cum duram illam & tristem, & longam captiuitatem Babylonicam, quæ iam septuaginta ipsis annis durauerat, nondum finem accipere cerneret; maiorum suorum peccatis eam imputauit: hinc plorans & conque-
rens, ait: *Propter peccata nostra, & iniquitates patrum nostrorum, Ierusalem & populus tuus in opprobrium sunt omnibus per circuitum nostrum*.

Sed, ut video, nimium à via defleximus, Christus ad cæcum nostrum redeamus, videamus hodie cæ-
ingens hoc miraculum patrari, accedamus remonias ad cœlestem huac medicum, accuratiuif-
in sanatio- que inspiciamus, quam scite spirituales ne vsurpat. oculos, quamque dextre persanet. Est hoc alterum concionis membrum. Euangeli-
sta refert plurimas hic caremonias adhi-
bitas, ac plurima medicamenta recenset, ut lurum, spurum, lauacrum, atque alia huiusmodi: *Expuit in terram, & lutum fecit ex sputo, & linxit super oculos eius, & dixit ei: Vade & laua in natatoria Siloe*. Hic plurima nobis arma proferuntur, hæretice, quibus te caremonias nostras im-

pugnantem, eisque illudentem arguamus, & os oppilemus obgannienti: adis, & accede propius, & vide quot summus ille Magister caeremoniarum hic caeremonias adhibeat. Sed hæc oportuiori tempore dicenda erunt, vt iam quid lutum & natoria Siloe significant, aperiamus.

Quid per
lutum quo
Dominus
cæcū hunc
sanauit,
denotetur.

O sacrum lutum, ô lutum mysteriis plenum, an non tu hodie oculis cæci nati ahibicum, vt cæci illi mundani, suam fragilitatem ac vanitatem suam, eo melius agnoscerent? Superbis. ô mundane, iactaste, pauperem imitaris, Rhodomontem illum amularis, terram pedibus caleas, & cõtemnis, oculisque in sublime elatis eam renuis vt matrem agnoscere; cum tamen Ecclesia eadem frontem tuam conspergat, tibi que inelamet: *Memento homo quia cinis es*: quasi diceret. Non est quod ita, ô homo, superbias, aut iactes, quem te putas? tibi velim persuadeas, te præter terram nihil esse: non tamen ideo humiliare te cupis, aut paupertatem tuam primæuam & agnatam agnoscere, adeo vt Christus Dominus, quo eam videas, eadem oculis hodie adhibeat, visui applicet, ac tacito quodam modo tibi suggerere videatur. *Memento homo quia cinis es*: Vide quid sis, nosce te ipsum, tuum nihil intruere, ac regalem tuam progeniem inspice.

Tob. ii.
4. Reg. 4.

At quænam hæc cæcos curandi ratio est, oculos scilicet opplere luto, cum nihil sit, quod magis iisdem aduerferet, nihilominus Euangelista id tam minutim describit. Tobias quidem felle piscis vsum recuperauit: Elisæus aquas Iericho sale iniecto dulces reddidit. Videturne vobis id fieri posse? hic vero oculos cæci luto opplere vt clare videant, an non meræ nugæ videntur? Absit, omnia namque plena sunt mysteriis, & nihil omnino, quod aptius aut idoneum magis ad oculos clariore reddendos, visumque confirmandum, quam ipsum lutum, videatur; Quam primum enim vt id ipsum oculis adhibemus, esse nostrum agnoscimus, ac simul mundi vanitatem perspiciamus, videamus quam inanes sint diuitiæ, quam fuitiles di-

gnitates, quam parui momenti honores, cum nihil præter lutum exque luto compacta, & in lutum & puluerem redigenda sint omnia. O igitur lutum vere admirabile!

Porro quid tu ô natoria Siloe, nisi Sacramenta denotas? Hæc namque sunt illa Iordanes, balnea, piscinæ, rubramaria, quæ Naamanes à lepra emundant, cæcis visum restituunt, paralyticos sanant, & Ægyptios submergunt. Vos igitur cæci peccatores ad natoriam hanc confugite, huc properate, si visum recuperare velitis. Hæc siquidem sunt medicamenta, quæ peccatis applicare debemus. Nam veluti fructus arboris vitæ non prius mortem Adamo attulit, quam illam in manu sumpsit: ad eundem econtra modum fructus proceræ illius arboris, sanctæ nimirum crucis, sufficit quidem ad mundi salutem procurandam, sed prius necesse est, vt nobis applicetur. Piscina probatica omnibus quidem morborum & infirmitatum generibus poterat mederi, sed ea conditione, vt ipsi infirmi & languentes in illam sese conicerent, id ipsum mihi de passione dicere liceat; quam tantis quidem meritis & potentis pollere scio, vt mille etiam mundos, si necesse foret, saluare posset; sed nullus eam quoque valoris esse, aut peccatorem ad vitam posse reducere, si merita illius per Sacramenta vulnere non applicentur. E a igitur peccatores, ad balnea hæc, ad Sacramenta hæc properate.

Hinc discas oportet, hæretice, qui meritis Domini eiusque sanguini nimium confidis, utrumque hoc te à mortali peccato purgare posse, si per pœnitentiam tibi applicetur, & à venialibus etiam abluere, si tum per bona opera, elemosynas nimirum & ieiunia, tum per res Sacramentales, qualis est aqua benedicta, tibi applicetur: à peccato originali quoque te liberare, si per Baptisma tibi approprietur: passionem quoque pœnas peccatis debitas posse tollere, si per bona & pia opera, ieiunia, inquam, & cilicii gestationem, per flagellorū percellionem, aut per indulgen-

dulgentias Pontificias, alicui adhibeatur. Aufer quippe illa pœnas & supplicia, quæ in altera vita sustinenda sunt, sed per purgatorium applicata. Hoc est nempe quod Dominus insinuare volebat, dicens: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam.*

Sequimur te, bone Iesu, presso vestigio, omnique te humilitate præcuntem stipamus; grauari iam sunt humeri nostri dura illa cruce pœnitentiæ, & ieiunij, quo eam ad montem vsque Caluarie post te feramus. Tu modo vires suggere, tu animum adauge, tu perseverantiæ virtutem concede: in primis vero quoniam penitus cæcûtimus, & ita cæcûtimus, vt neque te nec nos ipsos, nec mundum ipsum cognoscere valeamus; reuela oculos, aufer graues illos catharos, vt te verum esse Deum, ac redemptorem, ac futurum Iudicem agnoscere valeamus. Aufer nebulas & velamen, tu qui summus ophthalmicus es, vt mundum, eiusque vanitates, inanias, ineptiasque, fraudes & verfutias inspiciamus, ac simul nos ipsos, quid nimirum simus, vnde veniamus, & quo tendamus, agnoscamus. Et postquam, Domine, magnum illud miraculum nos sanando feceris, tum demum ad Natoriam Siloe, ad Sacramenta nimirum tua, festinabimus: vbi, cum magna lachrymarum abundantia omnes peccatorum nostrorum maculas elucemus, animæ super niuem dealbabuntur, vt dignæ efficiantur, quæ te aliquando in superna felicitate, in qua te cum Angelis laudare concedetur, valeant contemplari. Amen.

FERIA V. POST DOMINI-
CAM IV. QVADRAG.

Partitio.

- I. De honore sepultura.
- II. De defuncto.
- III. De adolescentis defuncti resurrectione.

Ibat. Iesus in ciuitatem que vocatur Naim,

& ecce defunctus efferebatur, filius vnicus matris sue. Luc. 7.

FIGVRA.

ELIAS Propheta Sareptam Sidoniorum, cum venisset, diuina inuocata potentia, pauperculæ viduæ filium à mortuis suscitans, cum matri exultanti, & magna lætitiæ signa danti viuum reddidit. In Euangelio vero hodierno scriptum est, Dominum ac Redemptorem nostrum Iesum Naim ciuitati, quæ haud procul ab Hermo sita erat, appropinquantem, viduæ cuiusdam filium, qui terræ mandandus efferebatur, etiam à morte ad vitam reuocasse, ac matri viuentem reddidisse. O vere magnum miraculum. Eadem vtrobique circumstantiæ: illie fuit vidua, fuit & hic, vtrobique filius mortuus, & vtrobique ad vitam reuocatus: hoc vnum intererat discriminis, illic Eliam, hic vero Christum Iesum fuisse. Plura & ampliora mox audietis, vbi solitum sancti Pneumatis auxilium, gloriosissima virginis suffragia interponendo, fuerimus consecuti, quam proinde solita salutandi formula compelemus.

AVE MARIA.

Tradit Laertius ex sententia Platonistia iustitiæ genera esse, vnâ quæ Deo, alterâ quæ hominibus, tertiam quæ mortuis impenditur. Quo nihil aliud ille designare volebat, quam quemadmodum Deus adorandus, homines amandi, ita mortuos sepulchri honore afficiendos esse. Sunt hi namque vltimi ac maximi, qui mortuis haberi possunt, honores. Præit mihi hic Tullius etiam Ethnicus: *Honor sepultura est maximus, qui haberi mortuo potest.* Et est mihi credite actus quidam iustitiæ & religionis, mortuorum corpora, quæ in hac vita templa quædam Spiritus sancti, animæ sociæ, ac tantæ pietatis organa frere, honore huiusmodi afficere. Explodis hoc hæretice, ac cauillando huiusmodi versiculo nobis illudere soles;

Nec tumulum curo, sepelit natura sepulchros.

Hoc